

Bymiljøetaten
v/Truls Korsæth

Saksbehandler, innvalgstelefon
Liv Ingrid Kravdal,

Dette brevet er fra Statsforvalteren som
frem til 31.12.2020 het Fylkesmannen

Tillatelse til tilføring av ekstra sand på stranda ved Lindøysund i Hovedøya landskapsvernområde

Statsforvalteren gir tillatelse til tilføring av inntil 200 tonn sand på stranda ved Lindøysund i Hovedøya landskapsvernområde med hjemmel i forskrift om Hovedøya landskapsvernområde § 5. Det er knyttet vilkår til tillatelsen.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 26.03.2021. Bymiljøetaten søker om tillatelse til tilføring av 100-200 tonn ekstra sand til badestranda ved Lindøysund i Hovedøya landskapsvernområde. Sanden vil bestilles fra Svelvik, og den er av typen «vasket natursand (0-4 mm)» som har en grå farge. Sanden vil bli fordelt utover stranda, og søker forventer at sanden vi blande seg med den gamle sanden som ligger på stranda i dag i løpet av noen uker. Dersom søknaden innvilges, vil sanden bli levert i juni 2021.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Hovedøya landskapsvernområde med plantelivsfredning. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Hovedøya landskapsvernområde med plantelivsfredning ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 19.05.2006. Formålet med verneområdet er å *«bevare et vakkert, særegent og historisk verdifullt natur- og kulturlandskap, samt et rikt planteliv og vitenskaplig interessante geologiske forekomster som bidrar til å gi området dets karakter. Deler av området har spesiell betydning som voksested for sjeldne plantearter og -samfunn.»*

Forskriftens § 3 punkt 1 sier at det ikke må iverksettes tiltak som vesentlig kan endre landskapets art og karakter. Som et eksempel på et slikt tiltak nevnes blant annet uttak, planering og utfylling av masse. Paragraf 5 punkt 7 åpner imidlertid for at det kan gis tillatelse til *«Utlekking av sand på avgrenset område på strand ved Lindøysund»* etter søknad. Dette betyr ikke at dere har krav på

tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi tillatelse i dette tilfellet.

Det følger av naturmangfoldloven (nml) § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Vurdering etter verneforskriften

Beslutninger som berører naturmangfold skal bygge på kunnskap om naturverdier og effekten av påvirkninger. Det er innhentet kunnskap fra de nasjonale databasene Naturbase og Artskart, fra forvaltnings- og skjøtelsesplanen for Hovedøya, samt generell kunnskap som er tilegnet gjennom å være forvaltningsmyndighet siden området ble vernet.

På nordøst siden av gangveien forbi strendene er naturtypene «åpen grunnlendt kalkmark» og «rik edelløvskog» registrert. I sjøen utenfor strendene er det registrert et lokalt viktig bløtbunnsområde. I Artskart er det registrert flere funn av rødlistede arter i nærheten av strendene, blant annet ask (VU), alm (VU), tuestarr (NT), hettemåke (VU) og insektet *Coleophora potentillae* (NT). Området er også registrert som en del av et større leveområde for flere arter av nasjonal forvaltningsinteresse, blant annet lodnefiol (EN), dragehode (VU), aksveronika (VU), oslosildre (NT), rognasal og dvergmispel.

Tilføring av sand skal skje på eksisterende sandstrand, og vi vurderer risikoen for å gjøre skade på naturmangfoldet i områder rundt stranda som begrenset. Verdifull vegetasjon på nordøstsiden av gangveien blir ikke berørt av tiltaket. Vi har tidligere gitt tillatelse til å tilføre sand på stranda ved Lindøysund. Dette er en offentlig badestrand, og vi har derfor gitt tillatelse til tilførsel av sand til tross for at det er registrert et lokalt viktig bløtbunnsområde rett utenfor stranda.

Statsforvalteren har tidligere vært i kontakt med geolog ved naturhistorisk museum tilknyttet Universitetet i Oslo, som skriver at det kan legges sand på områdene hvor det er sand fra før. De kan ikke se at tilføring av sand er i konflikt med deres undervisning og forskning.

Den nye sanden har en grå farge, og vil ifølge søker blande seg raskt med sanden som ligger der fra før. Etter vår vurdering vil tilføring av ekstra sand ikke endre landskapets art og karakter. Tiltaket vurderes som positivt for friluftslivet. Badeplassen er svært populær på sommeren både for hovedstadens innbyggere og for tilreisende.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen. Dette innebærer at virkningene av tilføring av sanden skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Det har blitt utført flere grave- og anleggstiltak innenfor landskapsvernområdet de siste årene, men vi kan ikke se at dette tiltaket vil medføre en nevneverdig økning av den samlede belastningen på verneverdiene.

Statsforvalteren legger til grunn at det foreligger nødvendig kunnskap om naturverdiene og virkningene av tiltaket. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne saken.

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk. Det stilles blant annet vilkår om at tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene. Det er også veldig viktig at tilført sand ikke inneholder fremmed biologisk materiale med potensiell spredningsfare som kan utgjøre en risiko for det

spesielle biologiske mangfoldet på Hovedøya. Kostnadene ved gjennomføringen av vilkårene må bæres av tiltakshaver. Vi anser sannsynligheten for miljøforringelse utover planlagte anleggsarbeider for å være liten. Skulle imidlertid skader oppstå er det tiltakshaver som skal stå ansvarlig for kostnadene ved retting.

På denne bakgrunn vurderer vi at det kan gis tillatelse til tilføring av sand til stranda med hjemmel i verneforskriften § 5.

Vurdering etter vannforskriften

I henhold til vannforvaltningsdatabasen Vann-Nett ligger Hovedøya innenfor vannforekomsten Bekkelagsbassenget (0101020702-2-C). Bekkelagsbassenget er kategorisert som en beskyttet kyst/fjord med «dårlig» økologisk tilstand. Det er hovedsakelig totalfosfor, nitrat/nitritt, siktedyp og tilstanden på bunnfauna som gjør at vannforekomsten ikke oppnår «god» økologisk tilstand. Vannforekomsten har «dårlig» kjemisk tilstand på grunn av en rekke miljøgifter og tungmetaller i sedimentet. Vannforekomsten er ellers i stor grad påvirket av utslipp fra renseanlegg, fysiske endringer som følge av havneanlegget, mudring og landinnvinning, samt diffuse utslipp fra fritidsbåter, transport og infrastruktur.

I henhold til § 12 i vannforskriften kan ny aktivitet eller nye inngrep i en vannforekomst gjennomføres selv om dette medfører at miljømålene i §§ 4-6 ikke nås eller at tilstanden forringes, dersom dette skyldes; nye endringer i de fysiske egenskapene til en overflatevannforekomst eller endret nivå i en grunnvannsforekomst, eller ny bærekraftig aktivitet som medfører forringelse i miljøtilstanden i en vannforekomst fra svært god til god tilstand.

Statsforvalteren vurderer at påfylling av sand ved eksisterende strand på Hovedøya ikke vil medføre noen varig forringelse av vannkvaliteten. Påfyllingen av sand skal gjennomføres på et begrenset område og risikoen for forringelse av tilstanden til vannforekomsten er begrenset. Statsforvalteren er derfor av den oppfatning at vannforskriften § 12 ikke kommer til anvendelse.

Vurdering etter forurensningsloven

På bakgrunn av arbeidene som beskrives i søknaden, vurderer Statsforvalteren at påfylling av sand ved eksisterende sandstrand på Hovedøya ikke vil medføre en forurensning utover det som er vanlig ved slik aktivitet, eller at tiltaket vil medføre stor risiko for varig forringelse av vannforekomsten. Arbeidene med påfylling av sand er både begrenset i art og omfang, og sanden som skal benyttes er vasket natursand fra Svelvik. Dette reduserer fare for spredning av fine partikler ved utfylling av sanden. Eventuell sand som forsvinner fra stranda og ut i vannforekomsten vil trolig ikke spres langt, og vil heller ikke føre til nevneverdig økte partikkelmengder i vannmassene. Vi ser derfor ikke behov for at påfylling av sand ved stranda på Hovedøya skal kreve en særskilt tillatelse etter forurensningsloven, og vi vurderer at tiltaket ikke vil føre til forurensning som medfører nevneverdige skader eller ulemper, jf. forurensningsloven § 8 tredje ledd.

Statsforvalteren forutsetter likevel at tiltakshaver gjennomfører arbeidene slik som beskrevet i søknaden og at tiltakshaver overholder generelle krav i forurensningsregelverket.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til tilføring av inntil 200 tonn sand på stranda ved Lindøysund i Hovedøya landskapsvernområde. Tillatelsen er gitt med hjemmel i verneforskriften § 5.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.

- Det skal kun legges sand på områder hvor det er sand fra før. Områdene som brukes i undervisning og forskning skal ikke tildekkes.
- Sanden som tilføres må være fri for fremmede skadelige arter. Dersom tiltaket medfører spredning av fremmede arter, må tiltakshaver dekke kostnader til bekjempelsesarbeid.
- Tiltaket skal utføres innen 31.12.2022.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn (e.f.)
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Liv Ingrid Kravdal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent